

Dutkosa vuodustusat

**Duodjesuorggi
earenoamášámmátdut
kkus**



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Duodjesuorggi earenoamášámmátdutkkus

Dutkosa čaðahan máhttin

Duodjesuorggi earenoamášámmátdutkosa čaðahan bargá duodjesuorggi ámmátbargin iežas suorggi miel bargguin. Duodjesuorggi earenoamášámmátdutkosa čaðahan dovdá duoji kulturárbevieru, ávdnasiid ja ovdáneami. Son diehtá ja ádde duoji mearkkašumi sápmelaš kultuvrras. Son bajásdoallá, ovdánahttá ja gaskkusta duodjemáhttim. Dutkosa čaðahan pláne ja válmmašta áššeħassii dahje čuozáhatjovkui alladását dujiid, buktagiid ja bálvalusaid. Son ovdánahttá duoji bargoproseassaid ja -vugiid sihke geavaha ávdnasiid hutkás vugiin. Dutkosa čaðahan giehtačála lea alladásat ja gárvejuvvon. Su bargan lea bargodorvvolaš ja ovddida bargoburesveadjima.

Barggut, main dutkosa čaðahan sáhttá doaibmat

Dutkosa čaðahan bargá sámedujiid máŋggabealat ja gáibideaddji bargguin. Son sáhttá bargat fitnodatdoallin, fidnobargin, bargin dahje jođihanbargguin nuppi bálvalusas.

Ášši namma

Duodjesuorggi earenoamášámmátdutkkus

Mearrágusa diáranummir

OPH-1382-2023

Fápmuiboahdin

01.08.2023

Sisdoallu

1. Dutkosa čoagganeapmi	1
2. Dutkosa oasit	2
2.1. Meašttirbarggu ollašuhttin duodjesuorggis, 60 mč (107137)	2
2.2. Máhttima gaskkusteapmi duodjesuorggis, 30 mč (107138).....	3
2.3. Bagadallin doaibman duodjesuorggis, 45 mč (107139).....	4
2.4. Čájáhusprošeavtta ollašuhttin duodjesuorggis, 45 mč (107140).....	6
2.5. Fitnodatdoaimma ovdánahttin duodjesuorggis, 45 mč (107155)	7
2.6. Ovdánahttinbargu duodjesuorggis, 45 mč (107156)	9
2.7. Doaimma plánen ja joðiheapmi, 45 mč (300564)	10

1. Dutkosa čoagganeapmi

Duodjesuorggi earenoamášámmátdutkkus (180 mč) čoaggana dutkosa guovtti geatnegahtton (90 mč) ja guovtti váljaoasis (90 mč).

DUTKOSA GEATNEGAHTTON OASIT 90 MČ	
Meaštirbarggu ollašuhttin duodjesuoggis, 60 mč	
Máhtima gaskkusteapmi duodjesuoggis, 30 mč	
DUTKOSA VÁLJAOASIT 90 MČ	
Bagadallin doaibman duodjesuoggis, 45 mč	
Čajáhusprošeavtta ollašuhttin duodjesuoggis, 45 mč	
Fitnodatdoaimma ovdánahttin duodjesuoggis, 45 mč	
Ovdánahttinbargu duodjesuoggis, 45 mč	
Toiminnan suunnittelua ja johtaminen, 45 osp	
Báikkálaš ámmátmáhttogáibádusaide vuodđudeaddji dutkosa oassi 0-45 mč	
<i>Dutkosa oassi dahje oasit sistisdoallot bargoeallima báikkálaš dárbuid mat heivejit viidásut go ovttá bargosaji dárbbuide. Skuvlema lágideaddji nammada dutkosa oasi bargoeallima doaibmaollisvuoden vuodul ja meroštallá dasa viidodaga máhttinčuoggán. Skuvlema lágideaddji meroštallá ámmátmáhttogáibádusaide ja máhtima árvvoštallama seammá láhkai go ámmátláš dutkosa osiin.</i>	
Dutkosa oassi mii válljejuvvo ámmátláš vuodđodutkosis, ámmátdutkosis dahje earenoamášámmátdutkosis 0-45 mč	
Allaskuvlaoahput 0-45 mč	
<i>Dutkosa oassi sistisdoallá allaskuvlaoahpuid mat dorjot ámmátláš máhtima.</i>	

2. Dutkosa oasit

2.1. Meaštirbarggu ollašuhttin duodjesuorggis, 60 mč (107137)

Ámmátmáhttogáibádusat

Studeanta máttá:

- hutkat ideaid, hábmet ja plánet duodjesuorggi meaštirbarggu áššeħassii dahje čuozáhatjovkui
- válmmaštallat bargobirrasa meaštirbarggu ollašuhtima várás
- ollašuhttit ja gárvet duodjesuorggi meaštirbarggu
- árvvoštallat iežas doaibmama duodjesuorggis

Árvvoštallan

Studeanta hutká ideaid ja pláne duodjesuorggi meaštirbarggu áššeħassii dahje čuozáhatjovkui.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">• dovddaha iežas máttima nanusvuodaid ja ovdánahttinčuozáhagaid• čielggada dárbbu ja ásaha iežas bargui mihtomeari• čuovvu diehtodorvvu, immateriálavuoigatvuodaid, diehtosuoj ja jávohisvuodageatnegasvuoda rávvagiid• árvvoštallá iežas bargama geahččanguovllus duodjesuorggi doaibmabirasin• ádde duoji mearkkašumi sápmelaš kultuvrra bajásdoallamis ja ovddideamis• pláne áššeħassii dahje čuozáhatjovkui suorggi alladását meaštirbarggu okto dahje heivvolaš ovttasbarggus• váldá vuhtii mihtomeriid maid áššeħas dahje čuozáhatjoavku lea ásahan meaštirbargui• váldá vuhtii hábmemis ja plánemis geavahandárkkuhusa, estetihka ja duodjesuorggi sierraešvuodaid• váldá vuhtii plánemis ávdnasiid ja bargovugiid birasváikkuhusaid oppa proseassa áigge• ovttasta hábmemis geavahanulbmilii heivvolaš ávdnasiid hutkás vuogi mielde• čielggada dárbašlaš soahpamušgeavadiid• árvvoštallá meaštirbarggu ulbmiliid, goluid, gánnáhahtivuođa ja ollašuhtinvejolašvuodaid

Studeanta válmmaštallá barganbirrasa meaštirbarggu ollašuhtima várás

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> árvvoštallá ja ovdánahttá bargovugiid nu, ahte váldá vuhtii kvalitehta, doaibmilvuoda ja dorvvolasvuoda vállje iežas bargamii heivvolaš bargoreaiduid háká dahje dárbbu mielde ráhkada bargoreaiduid vállje ja háká heivvolaš ávdnasiid nu, ahte geavaha suorggi fierpmádagaid árvvoštallá ja ákkastallá ávnasválljemiid ja háhkanvugiid mán̄ggabealagit sierralágan geahčastagaiguin fuolaha ovddalgihtii bargobirrasa dorvvolasvuodas

Studeanta ollašuhttá ja gárve duodjesuorggi meaštirbarggu.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> váldá vuhtii iežas bargamis duoji mearkkašumi sápmelaš kultuvrra bajásdoallamis ja ovddideamis ollašuhttá suorggi alladását meaštirbarggu nu, ahte váldá vuhtii resurssaid, kvalitehta, doaibmilvuoda ja dorvvolasvuoda ollašuhttá meaštirbarggu plána mielde ja rievda dan dárbbu mielde geavaha geavahanulbmilii heivvolaš ávdnasiid hutkás vuogi mielde ovdánahttá dárbbu mielde bargoproseassaid ja bargovugiid geavaha bargoreaiduid mán̄ggabealagit, čehpet ja bargodorvvolacat čuovvu bargodorvvolasvuodoðaravvagiid ja -njuolggadusaid čuovvu goluid ja rievda doaimma dárbbu mielde doaibmá suvdilis vugiiñ go háká, geavaha ja oððasit ávkkástallá ávdnasiid dokumentere barggu sierra muttuid ávkkástallá digitála doaibmabirrasa vejolašvuodoðaiguin gulahallá njálmmálačcat ja čálalačcat suorggi bargo- ja áššeħasbálvalanbargguin sámegillii sihke gulahallá iežas suoggis unnimustá ovtain vieris gielain

Studeanta árvvoštallá iežas doaibmama duodjesuorggis.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> árvvoštallá meaštirbarggu ulbmiliid ollašuhtima árvvoštallá iežas meaštirbarggu mearkkašumi sámekultuvrras árvvoštallá iežas meaštirbarggu estetihka, kvalitehta ja doaibmilvuoda árvvoštallá iežas bargama ja dan njuovžilvuoda bivdá máhcahaga áššeħasas dahje čuožáhatjoavkkus ovdánahttá iežas bargama máhcahaga vuodul

Máhtima čalmmusteaapmi

Studeanta čalmmusta iežas ámmátmáhtu ámmátlaš iskosis geavatlaš bargguin nu, ah te ollašuhttá duodjesuorggi gáibideaddji barggu dahje gáibideaddji bargguid. Bargu sáhttá leat dáiddalaš, produkšuvnalaš dahje duoji ovdánahti. Dan oasil go ámmátmáhtu, mii gáibiduvvo dutkosa oasis, ii sáhte árvvoštallat ámmátlaš iskosa vuodul, ámmátmáhtu čalmmusteaapmi dievasmahtto oktagaslaččat eará vugiin. Ámmátlaš iskosa čađahangiella lea sámegiella.

Dasa lassin studeanta čađaha bargoeallima eaktudan lobiid ja gelbbolašvuodaid, mat leat vealtameahttumat ámmátmáhttoggáibádusain eaktuduvvon máhtima čalmmusteami dihte.

2.2. Máhtima gaskkusteapmi duodjesuorggis, 30 mč (107138)

Ámmátmáhttoggáibádusat

Studeanta máhttá:

- plánet duodjesuorggi máhtima gaskkustanvugiid
- bajásdoallat ja ovddidit duodjesuorggi máhtima

Árvvoštallan

Studeanta pláne duodjesuorggi máhtima gaskkustanvugiid.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">analysere iežas máhtima manusvuodaid ja vejolašvuodaid duodjesuorggiskárte oktagasa dahje servoša máhtindárbuid duodjesuorggisvállje alcces ja bargama ektui njuovžilis vuogi gaskkustit máhtima duodjesuorggispláne iežas máhtima gaskkustanvugiid nu, ah te váldá vuhtii oahpahalli dahje čuožáhatjoavkku dárbuidháhká lassedieđu dárbbu mielde

Studeanta bajásdoallá ja ovddida duodjesuorggi máhtima.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">ádde duoji mearkkašumi sápmelaš kultuvrra bajásdoallamis ja ovddideamisgaskkusta iežas máhtima báikkálaš luondu, ávdnasiid háhkama ja giehtadallama birragaskkusta iežas máhtima duodjesuorggi vieruin ja árvvuinbargá plána mielde ja dakhá plánii dárbbašlaš rievdadusaidčohkke máhcahaga iežas bargama birraovdánahttá máhcahaga vuodul iežas máhtima gaskkusteami vugiid

Máhtima čalmmusteaapmi

Studeanta čalmmusta iežas ámmátmáhtu ámmátláš iskosis geavatlaš bargguin nu, ahte pláne, ovddida ja bajásdoallá duodjesuorggi máhtima. Dan oasil go ámmátmáhtu, mii gáibiduvvo dutkosa oasis, ii sáhte árvvoštallat ámmátláš iskosa vuodul, ámmátmáhtu čalmmusteaapmi dievasmahtto oktagaslaččat eará vugiin. Ámmátláš iskosa čađahangiella lea sámegiella.

Dasa lassin studeanta čađaha bargoallima eaktudan lobiid ja gelbbolašvuodaid, mat leat vealtameahttumat ámmátmáhttogaibádusain eaktuduvvon máhtima čalmmusteami dihte.

2.3. Bagadallin doaibman duodjesuoggis, 45 mč (107139)

Ámmátmáhttogaibádusat

Studeanta máhttá:

- plánet duodjesuorggi bagadallandoaimma
- ollašuhtit duodjesuorggi bagadallandoaimma
- árvvoštallat duodjesuorggi bagadallandoaimma

Árvvoštallan

Studeanta pláne duodjesuorggi bagadallandoaimma.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">árvvoštallá iežas ámmátláš máhtima ja fuomáša iežas máhtima ovddánahttindárbbuidkárte čuožáhatjoavkku dárbbuid ja sierraiešvuodaid bagadallandoaimmasrákada čuožáhatjovkui bagadallanollisvuođa ja váldá ovddalgihtii vuhtii nuppástuvvi diliidrákada bagadallandoaimma veahkkemateriálaid nu, ahte váldá vuhtii duodjesuorggi sierraiešvuodaidváldá iežas barggus vuhtii dahkkivuoigatvuođaid

Studeanta ollašuhtá duodjesuorggi bagadallandoaimma.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">bargá buori gulahallama vuodul oahpahalliin ja movttiidahttá suládesta oahpahalliid doaibmabirrasiiládesta oahpahalliid bargodorvvolašvuhtii ja bargoburesveadjima doaibmanvugiidebagadallá alla dási ja ortnega mielde duodjesuoggisduvdá oahpahalliid iežas ovdanbuktimá gávdnamii ja iežas bargama vuogi nannemiiohcá čovdosiid iešguđetlágan bagadallandiliin ja ovddánahttá doaimma dárbbu mieldevállje ja geavaha njuovžilit doarjamateriála bagadallandiliingeavaha bagadallandiliin ámmátsátneráju mán̄ggabealagitčuovvu bargoáiggiid ja soahpá vejolaš nuppástusainfuolaha buori ovdamemarkka mielde doaibmabirrasa dorvvolašvuodas, čorgatvuodas ja doppe loaktimisgeavaha bargo- ja suodjebiktasiid bagadallandili dárbbuid mielde

Studeanta árvvoštallá bagadallandoaimma.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">addá oahpahalliide máhcahaga májggabealagit ja movttiidahtti vugiinbivdá máhcahaga iežas bagadallandoaimma birraárvvoštallá ja ovdánahttá iežas bagadallandoaimma máhcahaga vuodul

Máhttima čalmmustearpi

Studeanta čalmmusta iežas ámmátmáhtu ámmátlaš iskosis geavatlaš bargguin nu, ahte ollašuhttá duodjesuorggi bagadallandoaimma. Dan oasil go ámmátmáhtu, mii gáibiduvvo dutkosa oasis, ii sáhte árvvoštallat ámmátlaš iskosa vuodul, ámmátmáhtu čalmmustearpi dievasmahtto oktagaslaččat eará vugiin. Ámmátlaš iskosa čađahangiella lea sámegiella.

Dasa lassin studeanta čađaha bargoeallima eaktutan lobiid ja gelbbolašvuodaid, mat leat vealtameahttumat ámmátmáhttogaibádusain eaktuduvvon máhttima čalmmustearpi dihte.

2.4. Čajáhusprošeavta ollašuhttin duodjesuorggis, 45 mč (107140)

Ámmátmáhttogaibádusat

Studeanta máhttá:

- bargat čajáhusprošeavta oassin
- ráhkadir čajáhusprošeavta dahje dan oasi golloárvvoštallama
- organiseret iežas vástoguovllu čajáhusprošeavtas
- váldit vuostá máhcahaga ja ovdánahttá iežas doaimma

Árvvoštallan

Studeanta bargá čajáhusprošeavta oassin.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">oassálastá čajáhusprošeavta plánenprosessii dárbašlaš ovttasbarggus sierra doaibmiiguinpláne visuálalaččat ja dáiddalaččat miellagiddevaš ollisvuodaidváldá ovddalgihtii vuhtii ja pláne čajáhusprošeavta dahje dan oasi viidodaga sihke bargomeari maid lágideapmi eaktuda ja áiggi mii dárbašuvvofuolaha ovddalgihtii bargobirrasa dorvvolašvuodasmeroštallá čajáhusprošeavta dahje dan oasi ulbmiliidráhkada duođalaš áigetávvala čajáhusprošeavta dahje dan oasi plánemii ja ollašuhttimiibargá njuovžilit ja buori gulahallama vuodulčielggada soahpamuš- ja dáhkádusgeavadiidollašuhttá čajáhusprošeavta dahje dan oasi plánaid mielde ja ovttasbargá eará doaibmiiguin dárbbu mieldepláne ja ollašuhttá čajáhusprošeavta márkanfievrrideami ovttasbarggus sierra doaibmiiguinheiveha suvdilis ovdáneami prinsihpaid barggustis

Studeanta ráhkada čajáhusprošeavtta dahje dan oasi golloárvvoštallama.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">ráhkada čajáhusa ollašuhttimii dárbašlaš haddeveardádallamiid ja goluidmeroštemiidmeroštallá čajáhusprošeavtta dahje dan oasi ollašuhttimii dárbašlaš resurssaidohcá dárbbu mielde ruhtadeami čajáhusprošeavtta dahje dan oasi ollašuhttimiidahká dárbašlaš fálaldatbivdagiid, dingojumiid ja hákamiid sohppojuvvon doaibmavuogi mieldečuovvu bušeahta ja goluid

Studeanta organisere iežas vástoguovllu čajáhusprošeavttas.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">pláne iežas vástoguovllu doaimma čajáhusprošeavtta áigetávvaliid mieldebagadallá ja koordinere iežas vástoguovllus prošeavtta ja čajáhusa teknihkalaš ollašuhttimičuovvu áigegeavaheami plánaid mielde ja ráđđadallá spiehkastemiid birra

Studeanta váldá vuostá máhcahaga ja ovdánahttá iežas doaimma.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">gulahallá njuovžilit čanasjoavkkuiguin čajáhusprošeavtta sierra muttuinárvvoštallá iežas doaimma čajáhusprošeavtta sierra muttuin ja dan lihkostuvvama ásahuvvon ulbmiliid ektuiárvvoštallá ja ovdánahttá čajáhusdoaimma vejolašvuodaid birgenláhkin

Máhittima čalmmustearpi

Studeanta čalmmusta iežas ámmátmáhtu ámmátlaš iskosis geavatlaš bargguin nu, ahte ollašuhttá duodjesuorggi čajáhusprošeavtta. Dan oasil go ámmátmáhtu, mii gáibiduvvo dutkosa oasis, ii sáhte árvvoštallat ámmátlaš iskosa vuodul, ámmátmáhtu čalmmustearpi dievasmahtto oktagaslaččat eará vugiin. Ámmátlaš iskosa čađahangiella lea sámegiella.

Dasa lassin studeanta čađaha bargoeallima eaktudan lobiid ja gelbbolašvuodaid, mat leat vealtameahttumat ámmátmáhttogaibádusain eaktuduvvon máhittima čalmmustearpi dihte.

2.5. Fitnodatdoaimma ovdánahttin duodjesuorggis, 45 mč (107155)

Ámmátmáhttogaibádusat

Studeanta máhittá:

- plánet fitnodatdoaimma ovdánahttindoibmabijuid
- ollašuhttit fitnodatdoaimma ovdánahttindoibmabijuid

- ovdánahttit ovttasbargofierpmádagaid
- ovdánahttit márkanfievrrideami

Árvvoštallan

Studeanta pláne fitnodatdoaimma ovdánahttindoaibmabijuid

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> • háhká mánjgabéalagit dieðu duodjesuorggi ihtagiin ja atná daid ávkin plánemis • analysere systemáhtalaččat fitnodaga doaibmabirrasa boahttevuða oidholagaid • kárte suorggi eará doaibmiid fálu • analysere fitnodaga doaimma doaibmabirrasa hárrái ja meroštallá dan vuodul ovdánahttindárbbuid • geavaha dárbbu mielde áššedovdibálvalusaid ovdánahttindárbbuid kártema várás • pláne fitnodaga ovdánahttima dáfus dárbašlaš máhttima háhkama • pláne fitnodatdoaimma ovdánahttindoaibmabijuid ja ásaha daidda ulbmiliid

Studeanta ollašuhttá fitnodatdoaimma ovdánahttindoaibmabijuid.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> • oðasmahttá fitnodaga fitnodatdoibmaplána ovdánahttindárbbuid vuodul • ollašuhttá fitnodatdoaimma ovdánahttindoaibmabijuid plánaid mielde ja rievðada daid dárbbu mielde • čuovvu suvdilis ovdáneami, ehtalašvuða ja vásttolašvuða prinsíhpaid fitnodatdoaimma ovdánahttimis • árvvoštallá ulbmiliid ollašuvvama ja joatkkaovdánahttindárbbuid

Studeanta ovdánahttá ovttasbargofierpmádagaid.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> • meroštallá duodjesuorggi deháleamos fierpmádagaid • vihkkehallá iešguðetlágan ovttasbargofierpmádagaid váikkuhusaid fierpmádaga eará doaibmiide • dahká huksejeaddji evttohusaid ovttasbarggu nannemii ja viiddideapmái • doaibmá ovttasbargofierpmádagas huksejeaddji vugiin ja doalahar buriid gaskavuoðaid

Studeanta ovdánahttá márkanfievrrideami.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">árvvoštallá fitnodaga dálá márkanfievrrideami beaktilvuoda ja dasa geavahuvvon resurssaidmeroštallá ovdánahttindoibmabijuid mat leat dárbašlaččat márkanfievrrideami ektuiháhká sierra diehtogálduin dieđu márkanfievrrideami ovdánahttima doarjanráhkada márkanfievrridanbušehta mii lea ollašuhttimisčielggada heivvolaš márkanfievrridankanálaid nu, ahte atná háhkkojuvvon dieđu ávkinvállje fitnodahkii heivvoleamos márkanfievrridankanálaidollašuhttá márkanfievrridandoibmabijuidhukse dárbbu mielde fierpmádagaid márkanfievrrideami beavttálmahttima várás

Máhhtima čalmmusteaapmi

Studeanta čalmmusta iežas ámmátmáhtu geavatlaš iskosis nu, ahte ovdánahttá duodjesuorggi fitnodatdoaimma. Dan oasil go ámmátmáhtu, mii gáibiduvvo dutkosa oasis, ii sáhte árvvoštallat ámmátláš iskosa vuodul, ámmátmáhtu čalmmusteaapmi dievasmahtto oktagaslaččat eará vugiin. Ámmátláš iskosa čađahangiella lea sámegiella.

Dasa lassin studeanta čađaha bargoeallima eaktudan lobiid ja gelbbolašvuodaid, mat leat vealtameahttumat ámmátmáhttogaibádusain eaktuduvvon máhhtima čalmmusteami dihte.

2.6. Ovdánahttinbargu duodjesuorggis, 45 mč (107156)

Ámmátmáhttogaibádusat

Studeanta máhhtá:

- kártet ovdánahttima dárbbuid
- plánet ja ollašuhttit duodjesuorggi ovdánahttinbarggu
- váldit vuostá máhcahaga ja árvvoštallat iežas barggu

Árvvoštallan

Studeanta kárte ovdánahttima dárbbu.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none">árvvoštallá iežas ámmátláš nanusvuodaid duodjesuorggisfuomáša ja kárte ovdánahttima čuožáhagaid ja vejolašvuodaid odđa innovašuvnnaideádde duoji mearkkašumi sápmelaš kultuvrra bajásdoallamis ja ovddideamismeroštallá duodjesuorggi ovdánahttinbarggu mihtomeriid ottasbarggus vejolaš bargo- dahje čanasjoavkkuin

Studeanta pláne ja ollašuhttá ovdánahttinbarggu.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> geavaha diehtogálduid mat leat dárbbashaččat iežas ovdánahttinbarggu dáfus atná ávkin áigeguovdilis ihtagiid heivvolaččat ovdánahttinbarggu plánemis vállje ja ráddje ovdánahttinbarggu heivvolaččat meroštallá ovdánahttinbarggu čuozáhatjoavkku váldá vuhtii iežas barggus duoji mearkkašumi sámekultuvrra bajásdoallamis ja ovddideamis pláne ja ollašuhttá ovdánahttinbarggu buori gulahallama vuodul ovttasbarggus vejolaš čanasjoavkkuiguin ovdánahttá vuorrováikkahuus- ja fierpmádagaid huksema vejolašvuodaid árvvoštallá ovdánahttinbarggu goluid ja ráhkada dárbbu mielde bušehta árvvoštallá buriid ákkaid vuodul ovdánahttinbarggu ollašuhtinvejolašvuodaid ja resurssaid mat leat anus doaibmá vásttolaččat nu ahte ovddida suvdilis ovdáneami prinsihpaid ja oktasaš árvovuođu čuovvu diehtodorvvu, immateriálavuoigatvuodaid, diehtosuoji ja jávohisvuodageatnegasvuoda rávvagiid

Studeanta váldá vuostá máhcahaga ja árvvoštallá iežas barggu.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> čohkke ja atná ávkin máhcahaga ovdánahttinbarggu áigge árvvoštallá iežas bargama ráhkaduvvon plána ja áigetávvala sihke goluid ja máhcahaga ektui árvvoštallá ovdánahttinbarggu váikkuhusaid sámekultuvras árvvoštallá ulbmiliid ollašuvvama ja joatkkaovdánahtima dárbbuid

Máhttima čalmmusteaapmi

Studeanta čalmmusta iežas ámmátmáhtu ámmátlaš iskosis geavadaga bargguin nu, ahte ollašuhttá duodjesuorggi ovdánahttinbarggu. Dan oasil go ámmátmáhtu, mii góibiduvvo dutkosa oasis, ii sáhte árvvoštallat ámmátlaš iskosa vuodul, ámmátmáhtu čalmmusteaapmi dievasmahtto oktagaslaččat eará vugiin. Ámmátlaš iskosa čaðahangiella lea sámegiella.

Dasa lassin studeanta čaðaha bargoeallima eaktudan lobiid ja gelbbolašvuodaid, mat leat vealtameahttumat ámmátmáhttogaibádusain eaktuduvvon máhttima čalmmusteami dihte.

2.7. Doaimma plánen ja jođiheapmi, 45 mč (300564)

Ámmátmáhttogaibádusat

Studeanta máhttá:

- árvvoštallat ja ovdánahttit iežas doaimma ja jođiheami máhttima
- plánet, jođihit ja ovdánahttit iežas vástoguovllu doaimma

- jođihit ja ovdánahttit iežas vástoguovllu bargoveaga ja máhttima
- čuovvut ja árvvoštallat ulbmiliid ollašuhtima ja doaimma beaktilvuoda.

Árvvoštallan

Studeanta árvvoštallá ja ovdánahttá iežas doaimma ja jođiheami máhttima.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čađaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> • atná ávkin dieđu fitnodaga organisašuvdnaráhkadusa, gávpeidea, árvvuid ja doaibmakultuvrra birra ja iežas rolla birra hoavdan • doaibmá ovdamearkan bargoservoša doaibmaprinsihpaid čuovvumis ja ollašuhttá addon strategiija, višuvnna ja árvvuid ovttas bargoveagain • árvvoštallá mánngabealagit iežas máhttima, nanusvuodaid ja barggu beaktilvuoda ja ovdánandárbbuid hoavdan • čohkke ja analysere máhcahaga iežas barggu birra hoavdan ja ovdánahttá dan máhcahaga vuodul • doaibmá vásttolacčat ja dakhá ákkaid vuodul mearrádusaid • čuovvu gustojeaddji bargoláhkamearrádusaid ja organisašuvnna mearrádusaid ja rávvagiid • čuovvu ehtalaš doaimma ja suvdilis ovdáneami prinsihpaid • gulahallá njálmmálaččat ja čálalaččat suorggi bargo- ja áššeħasbálvalanbargguin eatnigillii (suoma-, ruota- dahje sámegiella) ja gulahallá iežas suorggis áinnas ovttain vieris gielain • ráhkada iežas hoavda- ja jođihangearggusvuodaid ovdánahttinplána • ovdánahttá plána mielde ja gierdevaččat iežas jođiheaddjivuoda ja ášshedovdivuoda.

Studeanta pláne, joðiha ja ovdánahttá iežas vástosuorggi doaimma.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> • dovdá fitnodaga dahje organisašvnna strategiija ja dan mearkkašumi doaibmama ektui • vuodju fitnodaga ekonomijahálddahussii, gánnáhahttivuhpii, boaðusrehkenastimii ja dásádaga čohkiideapmái sihke ekonomiija indikáhtoriidda • pláne iežas vástoguovllu doaimma ja ekonomiija ovttasbarggus vástoguovllus doaibmi dahje eará dárbašlaš oassebeliigun • ávkkástallá fitnodaga dehálaš indikáhtoriiguin doaimma plánemis ja jurddabohtosiid dahkamis • atná ávkin aktiivvalaččat joðiheami digitála gaskaomiid ja bargoreaidduid barggustis • ráhkada fitnodahkii dahje iežas vástoguvlui strategiija mii čuovvu organisašvnna doaibmaplána • ráhkada bušeahhtaárvalusia iežas vástoguvlui čuovvovaš rehketoallo- dahje doaibmabadjai fitnodaga dahje organisašvnna rávvagiid mielde nu, ahte dárbbu mielde atná ávkin ášsedovdiid • čohkke oktii bargat dahjege searvada guovddáš doaibmiid doaibmaplána ja bušeahhtaárvalusia ráhkadeapmái • fuolaha ja čujuha resurssaid mat dárbašuvvojit iežas vástoguovllu beaktillis doaimma ollašuhttimii buot diliin nu, ahte sihkarastá bálvalusa kvalitehta • vástida doaimma beaivválaš joðus iežas vástoguovllus nu, ahte čuovvu suvdilis ovdáneami prinsippaid • ovdánahttá systemáhtalaččat iežas oasil organisašvnna dahje fitnodaga biras- ja kvalitehtaortnega ovttas bargoveagain • ráhkada rámaid ja doaibmálliid ulbmiliid čuovvu doibmii nu, ahte delegere, addá ovddasvástádusa ja fápmuda • reagere ja dahká mearrádusaid rivttes áigge go dilit rievddadit • joðiha ja gohcá barggu iežas vástoguovllu oasil beaktilit ja dahká iežas doaibmagova meroštallon rájáid siste mearrádusaid ja čovdosiid mat leat ákkastallojuvpon jearggalaččat ja vásttolaččat ja nu ovdánahttá doaimma • dikšu vejolaš reklamašuvdnaáššiid ámmátlaččat • joðiha iežas bargobirrasa buori gulahallama vuodul ja addá positiivvalaš ja nanosmahti máhcahaga • gulahallá njálmmálaččat ja čálalaččat suorggi bargo- ja ášshehasbálvalanbargguin eatnigillii (suoma-, ruoða- dahje sámegiella) sihke gulahallá iežas suorggis unnimustá ovttain vieris gielain • gulahallá vásttolaččat, ámmátlaččat ja áddehahti vugiin áššiin maiddái nuppástuvvi ja hohpoláš diliin.

Studeanta joðiha ja ovdánahttá iežas vástosuorggi bargoveaga ja máhttima.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> máhttá meroštallat máhtttingáibádusaid olbmuide geat barget su vástosuorggis pláne ja meroštallá bargoveaga meari ja árvvoštallá rekryterema dárbbu iežas vástosuorggis oassálastá dárbbu mielde bargogaskavuða álgimii ja nohkamii laktáseaddji prosessii organisašuvnna doaibmavuogi mielde vástida láidesteamis ja bargguide bagadallamis vástida láidestanmateriálas mii lea áiggi dásis ja veahkeha odda bargi sajáiduvvamis bargoservošii árvvoštallá bargojoavkku oktagasaid ámmátláš ja bargosearvvušlaš gearggusvuðaid buriid ákkaid vuodul pláne ja organisere bargoveaga bargguid beaktilit ja heivvolaččat darvána dárbbu mielde heivetmeahttun áššiide ovddalgihtii ja dalánaga čaðaha ovdánahttinságastallamiid bargoveagain jeavddalaččat ja bidjá johtui ságastallama vuodul sohppojuvvon doaibmabijuid sihkarastá ahte bargoveahka oažju doarvái dieđu ja movttiidahttá sin buriide bargoárrjaide bealátkeahttá ja jearggalaččat diedžiha bargovehkii ja joðihangoddái áššiid jearggalaččat ja ráhkada dárbbashašlaš rapportaid dovdá bargoveaga ovdánahttima prinsihpaid ja organisašuvnna fállan vejolašvuðaid máhttima ovdánahttimis ollašuhttá bargoveaga skulen- ja ovdánahttindárbbuid nu, ahte seammás váldá vuhtii boahtruuða gáibádusaid ovddida bargoveaga bargoburesveadjima sohppojuvvon linnjemiid mielde čuovvu barggustis iežas doaibmasuorgái ja –báikái laktáseaddji lágaid sihke ohcá ja čuovvu gustojeaddji láhkamearrádusaid ja soahpamušaid

Studeanta čuovvu ja árvvoštallá ulbmiliid ollašuhttima ja doaimma beaktilvuða.

Studeanta	
Dohkkehuvvon čaðaheami kritearat	<ul style="list-style-type: none"> čuovvu ja árvvoštallá doaibmaplána ollašuhttima viššalit čuovvu ja árvvoštallá iežas doaimma ekonomalašvuða ja beaktilvuða organisašuvnna sohppojuvvon doaibmavugiid ja mihttáriid mielde nu ahte ávkkástallá digitála dieđuigui čuovvu bargoveahkagoluid hápmašuvvama jeavddalaččat ja dahká dárbbashašlaš ovdánahttindoaimmaid.

Máhttima čalmmusteaapmi

Studeanta čalmmusta iežas ámmátmáhtu geavadaga bargguin nu, ahte pláne ja joðiha iežas vástoguovllu doaimma ja bargoveaga sihke máhttima ovdánahttima beaktilit. Máhttin čalmmustuvvo ámmátsuorgái mihtimas bargobirrasis, dego fitnodatdoalli doaibmasajii. Dan oasil go ámmátmáhtu, mii gálibiduvvo, ii sáhte čalmmustit geavadaga bargguin, ámmátmáhtu čalmmusteami sáhttá dievasmahttít eará vugiin nu, ahte ámmátmáhtu sáhttá luohtehahti vugiin árvvoštallat.